

โครงการฝึกอบรม การพัฒนาศักยภาพบุคลากร รุ่นที่ ๓

หลักสูตร รุกขกร รุ่นที่ ๔

๑. หลักการและเหตุผล

การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองเพื่อสร้างทัศนียภาพ ความร่มรื่น รวมถึงพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนและประชาชนทั้งในด้านนันทนาการ สุขภาพกายและจิตใจ นอกจากนี้ยังมีส่วนช่วยลดผลกระทบจากสภาวะโลกร้อนอีกด้วย แต่สภาพปัจจุบันต้นไม้ใหญ่ในเมืองส่วนใหญ่ที่หน่วยงานต่างๆ ปลูกเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวนั้นล้วนแต่ประสบปัญหาสุขภาพเสื่อมโทรมขาดการบำรุงรักษา เช่น เรือนยอดแห้ง ยอดดัดวน รากเน่า กาบผากเปื่อยเปื่อย ถูกทำลายด้วยโรคและแมลง รวมไปถึงรูปทรงที่ไม่งดงาม เนื่องจากการตกแต่งไม่ถูกหลักวิชาการ

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ให้ความสำคัญปัญหาการเสื่อมโทรมและการตัดแต่งต้นไม้อย่างขาดหลักวิชาอย่างมาก ซึ่งเป็นสาเหตุให้ต้นไม้ใหญ่ในเมืองแห้งและล้มตายไปเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังทำลายทัศนียภาพที่งดงามของเมืองอีกด้วย จากความห่วงใยในปัญหาเหล่านี้ ท่านนายกรัฐมนตรีจึงได้กล่าวในรายการ คืนความสุขให้คนในชาติ ออกอากาศทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๙ ว่า “...ต้นไม้ในเมือง อย่าคิดว่าเป็นเรื่องเล็ก เพราะต้นไม้กว่าจะโตต้องใช้ระยะเวลาอันกว่าจะโตเป็นต้นไม้ใหญ่ได้ การตัดต้นไม้แบบบั่นยอด ตัดเรื่อยเปื่อย ตลอดจนการที่จะต้องทำลายอุโมงค์ต้นไม้มีวิธีการมากมาย เช่น เปลี่ยนเส้นทางแทนตัดต้นไม้ทิ้ง หรือไม่ก็ต้องใช้วิธีการดูแลการตัดต้นไม้อย่างมีศิลปะ เพื่อจะอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ไว้...และได้สั่งการให้สร้างระบบการบริหารต้นไม้ในเมืองเป็นไปเช่นเดียวกับนานาชาติทำในหลายๆ ประเทศ โดยนำความรู้ด้านรุกขกร ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรุงเทพมหานคร การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค องค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้ง ๓๖ จังหวัด กรมทางหลวง รวมถึงกรมทางหลวงชนบท กระทรวงพลังงาน เพิ่มตำแหน่งรุกขกรหรือหมอดต้นไม้มาทำหน้าที่ดังกล่าว”

กรมป่าไม้ได้จัดการฝึกอบรมหลักสูตร รุกขกร รุ่นที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๐-๑๓ กันยายน ๒๕๕๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเครือข่ายรุกขกรให้กับหน่วยงานกรมป่าไม้และหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช การไฟฟ้านครหลวง กรมทางหลวง กรุงเทพมหานคร และกองทัพไทย เพื่อให้หน่วยงานเหล่านี้ได้นำองค์ความรู้ด้านรุกขกรไปให้คำแนะนำแก่ผู้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ตลอดจนถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตน ต่อไปอย่างไรก็ตาม การฝึกอบรมในรุ่นที่ ๑ มุ่งเน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้เกี่ยวกับ บทบาท หน้าที่ และหลักการในการดูแล รักษา และตกแต่งต้นไม้ ในเชิงของผู้บริหารมากกว่าการปฏิบัติจริง การฝึกอบรมหลักสูตร รุกขกร รุ่นที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๐-๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

พัฒนาบุคลากร...

พัฒนาบุคลากรของกรมป่าไม้ ให้มีองค์ความรู้ด้านการตัดแต่ง บำรุง ดูแล และรักษาต้นไม้ใหญ่ในเมืองตามหลักวิชาการ และการฝึกอบรมหลักสูตร รุกขกร รุ่นที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒๔ - ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างทีมรุกขกรของกรมป่าไม้ที่ทำหน้าที่ดูแล รักษา และตัดแต่งต้นไม้ของหน่วยงานทั้งภายในกรมป่าไม้และให้บริการหน่วยงานอื่น ดังนั้น เพื่อให้การผลิตรุกขกรให้มีทักษะ มีความชำนาญ และเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานรุกขกรอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ โดยส่วนวนวัฒนวิจัย จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรม การพัฒนาศักยภาพบุคลากร หลักสูตร รุกขกร รุ่นที่ ๔ เพื่อสร้างทีมรุกขกรของกรมป่าไม้ที่ทำหน้าที่ดูแล รักษา และตัดแต่งต้นไม้ของหน่วยงานทั้งภายในกรมป่าไม้และให้บริการหน่วยงานอื่นต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

๒.๑ เพื่อพัฒนาบุคลากรของกรมป่าไม้ ให้มีองค์ความรู้ด้านการตัดแต่ง บำรุง ดูแล และรักษาต้นไม้ใหญ่ในเมืองตามหลักวิชาการ

๒.๒ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๒.๓ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้กับบุคคลผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างทีมรุกขกรให้เข้มแข็ง รวมถึงสร้างเครือข่ายที่สามารถเชื่อมโยงกันเพื่อร่วมปฏิบัติการกิจให้สำเร็จ

๒.๔ เพื่อให้กรมป่าไม้ มีรุกขกรที่ทำหน้าที่ให้บริการแก่หน่วยงานภาครัฐ เอกชนและประชาชนด้านการตัดแต่ง บำรุง ดูแล และรักษาต้นไม้ใหญ่อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๓. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ข้าราชการ ลูกจ้างประจำและพนักงานราชการของกรมป่าไม้ ที่สามารถปฏิบัติงานรุกขกรได้

๔. จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

จำนวน ๔๐ คน

๕. ระยะเวลาในการฝึกอบรม

จำนวน ๖ วัน ในระหว่างวันที่ ๑๒-๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

๖. สถานที่จัดฝึกอบรม

สถานีวนวัฒนวิจัยสะแกราช อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

๓. วิธีดำเนินการฝึกอบรม

- ๓.๑ ภาคบรรยาย โดยมีหัวข้อ ดังนี้
- การคัดเลือกชนิดไม้และการจัดการต้นไม้ในเมือง
 - การปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้ในเมือง
 - เทคนิคการใช้เลื่อยโซ่ยนต์ การค้ำยัน และการลำเลียงกิ่ง
 - การทำ By pass ต้นไม้
- ๓.๒ ภาคปฏิบัติ โดยมีหัวข้อ ดังนี้
- การทำ By pass ต้นไม้
 - การทำป้องกันโรคและแมลง และการต่อท่อลำเลียง
 - การทำศัลยกรรมต้นไม้
 - การป็นต้นไม้เพื่อตัดแต่งกิ่ง
 - การปฏิบัติงานบนที่สูงสำหรับรุกขกร
 - การตัดแต่งกิ่งบนที่สูง และการลำเลียงกิ่ง
- ๓.๓ ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับรุกขกร และสรุปผลการฝึกอบรม

๔. วิทยากรในการฝึกอบรม

๔.๑ นายสาโรจน์ วัฒนสุขสกุล	รักษาการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิจัย และพัฒนาผลผลิตป่าไม้
๔.๒ นายดุริยะ สถาพร	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
๔.๓ นายนรินทร์ เทศสร	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
๔.๔ นางสาวอินทิดา พันธาสู	นักวิทยาศาสตร์ปฏิบัติการ
๔.๕ อาจารย์มณฑาทิพย์ โสมมีชัย	คณະวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๔.๕ นายธราดล ทันต่วน	ผู้ชำนาญการด้านการดูแลต้นไม้ในเขตเมือง

๕. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากแผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ผลผลิตบริหารจัดการและพัฒนางานวิจัย กิจกรรมหลักบริหารจัดการและพัฒนางานวิจัย กิจกรรมพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ เป็นเงิน ๒๐๘,๕๐๐ บาท (สองแสนแปดพันสี่ร้อยบาทถ้วน)

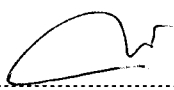
๑๐. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑๐.๑ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่
- ๑๐.๒ ต้นไม้ใหญ่และต้นไม้ในเมืองได้รับการดูแลรักษาและอนุรักษ์ให้คงอยู่ ยังความสวยงามและร่มรื่นให้แก่พื้นที่ป่าและในท้องถิ่น

๑๑. ผู้รับผิดชอบโครงการ

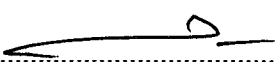
๑๑.๑ ส่วนงานวิจัย สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

๑๑.๒ ส่วนพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

(ลงชื่อ) ผู้เขียนโครงการ

(นายดุริยะ สถาพร)

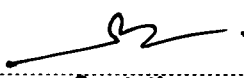
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

(ลงชื่อ) ผู้เสนอโครงการ

(นายสุวรรณ ตั้งมิตรเจริญ)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

ทำหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนงานวิจัย

(ลงชื่อ) ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายสาโรจน์ วิตมนัสกุล)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

(ลงชื่อ) ผู้อนุมัติโครงการ

(นายอรรถพล เจริญชันษา)

รองอธิบดีกรมป่าไม้

ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้

กำหนดการฝึกอบรม การพัฒนาศักยภาพบุคลากร รุ่นที่ ๓

หลักสูตร รุกขกร รุ่นที่ ๔

ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ณ สถานีวนวัฒนวิจัยสระเกล้า อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

วัน/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร
วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐		
๑๕.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.	ลงทะเบียน	
๑๘.๐๐ - ๑๙.๐๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	
วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐		
๐๖.๐๐ - ๐๗.๐๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๗.๐๐ - ๐๘.๐๐ น.	ลงทะเบียน (ต่อ)	
๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น.	พิธีเปิดการฝึกอบรม	อธิบดีกรมป่าไม้
๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	การปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้ในเมือง - บทนำ/การเข้าใจในธรรมชาติ - หัวใจของการดูแลรักษาต้นไม้ในเมือง - พื้นฐานการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ - ป่าในเมืองเชิงสร้างสรรค์ (รับประทานอาหารว่าง)	นายธราดล หันดวน
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.	เทคนิคการใช้เลื่อยโซ่ยนต์ การค้ำยัน และการลำเลียงกิ่ง (รับประทานอาหารว่าง)	นายธราดล หันดวน
๑๘.๐๐ - ๑๙.๐๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	
วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐		
๐๖.๐๐ - ๐๗.๐๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๘.๐๐ - ๑๐.๐๐ น.	การคัดเลือกชนิดไม้และการจัดการต้นไม้ ในเมือง	นายดุริยะ สถาพร
๑๐.๐๐ - ๑๑.๐๐ น.	การทำ By pass ต้นไม้ (รับประทานอาหารว่าง)	นายสาโรจน์ วัฒนสุขสกุล
๑๑.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติ การทำ By pass ต้นไม้	นายสาโรจน์ วัฒนสุขสกุล
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	

วัน/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร
๑๓.๐๐ – ๑๕.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติ การป้องกันโรคและแมลง	นางสาวอินทิรา และคณะ
๑๕.๐๐-๑๗.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติ การทำคัสตกรรมต้นไม้ (รับประทานอาหารว่าง)	นางสาวอินทิรา และคณะ
๑๘.๐๐ – ๑๙.๐๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	
วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐		
๐๖.๐๐ – ๐๗.๐๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๘.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติ การป็นต้นไม้เพื่อตัดแต่งกิ่ง (รับประทานอาหารว่าง)	นายดุริยะ สถาพร และคณะ
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ – ๑๗.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติ การป็นต้นไม้เพื่อตัดแต่งกิ่ง (ต่อ) (รับประทานอาหารว่าง)	นายดุริยะ สถาพร และคณะ
๑๘.๐๐ – ๑๙.๐๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	
วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐		
๐๖.๐๐ – ๐๗.๐๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๘.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติ การปฏิบัติงานบนที่สูง สำหรับรุกขกร (รับประทานอาหารว่าง)	นายดุริยะ สถาพร และคณะ
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ – ๑๗.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติ การตัดแต่งกิ่งบนที่สูง และการลำเลียงกิ่ง (รับประทานอาหารว่าง)	นายดุริยะ สถาพร และคณะ
๑๘.๐๐ – ๑๙.๐๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	

วัน/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร
วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐		
๐๖.๐๐ - ๐๗.๐๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๘.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับรুকขกร (รับประทานอาหารว่าง)	คณะวิทยากร
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ น.	สรุปผลการฝึกอบรม (รับประทานอาหารว่าง)	คณะวิทยากร
๑๔.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.	พิธีปิดการอบรม	

หมายเหตุ : ๑. กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

๒. คณะวิทยากรฝึกปฏิบัติ ประกอบด้วย

๒.๑	นางสาวนภลัย เสมอใจ	นักวิทยาศาสตร์ปฏิบัติการ
๒.๒	นายไพโรจน์ เพ็ชรกิ่ง	พนักงานห้องปฏิบัติการ ส ๓
๒.๓	นายเดช เพิ่มนาม	พนักงานพิทักษ์ป่า
๒.๔	นายศักดิ์นรินทร์ พิมพ์หอม	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การเกษตร
๒.๕	นายสมบุญ คำกิ่ง	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การเกษตร
๒.๖	นายสมบุญ ปีสำโรง	คนงาน
๒.๗	นายสายชล ครอบคอบ	คนงาน